

U. In kaj pomeni obrazilo — *ina*?

T. Skorej ti ne morem kaj boljšega povedati mimo tega, kar piše Janežič str. 122.: „*ina* se zrašča s samostavniki in pridevniki ter pomenja:

a) mesenino in kože živalske, n. pr. bravina, glavina, govedina, kozletina, svinjina; kozuhovina, kravina;

b) plačila in davke, n. pr. brodnina, cestnina, desetina, dnina, mostnina (mostovina), pisarina, voznina;

c) razne jezike, n. pr. angleščina, češčina, francoščina, greščina, latinščina, nemščina, slovenščina, serbsčina;

d) razne lesovine in druge snovi, n. pr. bukovina, hrastovina, hruščevina, kotlovin, kislina, bojovina, medenina, srebernina, vóščevina, zlatnina.

e) mnogotere druge reči raznega pomena, n. pr. novina, starina, pervina; dolina, planina, ravnina, višina.

U. Pa naj Nmec pové to, kar pové Slovenec tako kratko in krepko!

Pisma dveh slovenskih učiteljev.

Na Pustem polji 10. septembra.

Dragi moj Svetoslave!

Ti tedaj misliš, da dobra plača ne poboljša slabega delavca. Ne zameri pa, če te poprašam: „Nisi le ti iz šole tistega gerškega modrijana, ki je pitno kupico od sebe vergel, ko je vidil dečka z roko vodo zajemati, čes sej kupice treba ni?“ Tudi v sodu ne morem prebivati, kakor Diogenes; pri nas je veliko bolj merzlo, kakor tam, kjer je uni prismodiha svoj sod prekucoval; ali povedati ti moram, da je Diogones to delal iz napa, jaz pa nisem tako častilakoven, in svoje imenitnosti ne stavim na raztergane cape in v slamnato bajto, katero na vseh voglih veter prepihuje. To poslednje pa je v nekterih krajih od besede do besede resnično. V preljubem kraji na Gorenškem prebiva učitelj v takšni palači, kakoršne so znali staviti Slovenci v oni dobi, ko so se bili na Kranjsko preselili; za starinarje bi bila morda posebno imenitna, ali za stanovanje učiteljevo je toliko sposobna, kolikor plajšč iz ličja, kterega so tudi naši prednamci nosili, ko so čede pasli. In vendar ima učitelj lepo hišo na popirji narisano, in slavni gospodje so gledali in občudovali njegovo imenitno stanovanje.

Drugič pa praviš, da naj se keršanskih načelov deržim. Kaj pa hočeš tukaj prav za prav reči? Morda meniš, da jaz nikoli drugih bukev ne smem v roke vzeti, kakor „Dušno paša“ ali pa „Življenje svetnikov“. Dandanes mora človek več časopisov brati, da ne ostane plujec med omikanim svetom, in da mu ni treba nememu biti v družbi. In kako krasno so pa tudi pisani sestavki v njih. V vseh rečeh se sicer ne skladam z mislimi, kakoršne jih najdem po časopisih, ali nekaj mora pa vendar na tem biti, kako bi sicer tako mogli pisati? — Bral sem tudi Renanovo knjigo od življenja Jezusovega. — Beseda pisatelju gladko teče. Na svetu vse napreduje, in učeni možje takšne reči na dan spravijo, kakoršnih še pred nihče ni poznal. Učenost in vednost gre svojo pot naprej, in ne praša za keršanstvo, pa ga tudi naravnost ne zametuje. Jaz svojo vero nosim v sercu, in pošteno živim, ali svetohliniti se nočem; keršanske dolžnosti pa že spolnujem, dasiravno nisem ud te ali une bratovščine in družbe. Kdor boljšega ne zna in ne ume, naj pa iz molitevskih bukvic bere. Že naprej vem, da ti to ne bo po godu, kar ti sedaj pišem; pa če me kaj boljšega prepričaš, te bom rad vbogal in se ravnal po tvojem svetu; ali samo z lepimi besedami in s puhlimi dokazi ne bodeš pri meni nič opravil. Pričakujem pa kmali odgovora na moje pisanje. Da si mi zdrav!

Tvoj

prijatelj
Tugoslave.

Podučno berilo za mladost.

XI.

Prirodopis.

Človek je med vsemi stvarmi na naj višji stopinji stvarjenja. Pod sabo vidi brez števila veliko bolj in manj popolnih stvari — od neumne in naj manjše živali do mertvega kamna. Vse te stvari: solnce, luna in druge zvezde, zemlja z vsemi gorami in vodami, z vsemi drugimi živimi in neživimi stvarmi se imenuje z eno besedo svet, natora ali priroda. Vsaka posamesna stvar v prirodi je natorna ali prirodna stvar ali pridelek, in vednost o prirodi imenuje se prirodoslovje ali fizika.

Poznanje prirode in njenih postav je zelo razširjen nauk;